

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2021 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

EUCO 22/21

CO EUR 19
CONCL 6

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2021 m. gruodžio 16 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtos Europos Vadovų Tarybos išvados.

I. COVID- 19

Vakcinacija

1. Europos Vadovų Taryba aptarė blogėjančią epidemiologinę situaciją ES ir naujos susirūpinimą keliančios omikron atmainos atsiradimo poveikį. Ji pakartoja, kad kovojant su pandemija vakcinacija yra gyvybiškai svarbi. Būtina skubiai organizuoti visiems skirtą vakcinaciją ir naudoti stiprinamąsias dozes. Šiame kontekste tebėra itin svarbu įveikti abejones dėl skiepijimosi, be kita ko, kovojant su dezinformacija. Be vakcinacijos, turėtų būti toliau įgyvendinama ES terapinių vaistų nuo COVID-19 strategija, įskaitant bendrus viešuosius pirkimus.

Koordinavimas

2. Reikia toliau dėti suderintas pastangas, kad į pokyčius būtų reaguojama remiantis geriausiais turimais moksliniais įrodymais, kartu užtikrinant, kad apribojimai būtų grindžiami objektyviais kriterijais ir nekenktų bendrosios rinkos veikimui ar kad dėl jų nekiltų neproporcingų kliūčių laisvam judėjimui tarp valstybių narių ar kelionėms į ES. Europos Vadovų Taryba ragina skubiai priimti peržiūrėtą Tarybos rekomendaciją dėl saugaus ir laisvo judėjimo ir peržiūrėtą Tarybos rekomendaciją dėl nebūtinų kelionių į ES. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu laikytis suderinto požiūrio į ES skaitmeninio COVID skiepijimo pažymėjimo galiojimą, ir atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija priims deleguotąjį aktą šiuo klausimu.

Tarptautinis bendradarbiavimas

3. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad pandemija bus įveikta tik vykdant pasaulinį bendradarbiavimą, grindžiamą pasitikėjimu ir savitarpio pagalba. Šiame kontekste ji palankiai vertina tai, kad Botsvana ir Pietų Afrika parodė budrumą ir skaidrumą taip greitai aptikdamos naujausią susirūpinimą keliančią omikron atmainą, nustatydamos jos seką ir pranešdamos apie ją, ir pabrėžia, kad svarbu didinti pasaulinius genomo sekoskaitos pajėgumus.

4. ES yra pasiryžusi atlikti savo vaidmenį siekiant visuotinės vakcinacijos. ES yra didžiausia pasaulyje donorė ir eksportuotoja. Toliau eksportuosime vakcinų dozes ir papildomus reikmenis, jais dalysimės ir, bendradarbiaudami su partneriais, didinsime paramą šalims, kurioms jos labiausiai reikia, visų pirma Afrikoje, tiek toliau teikdami paramą priemonei COVAX, tiek dvišaliu pagrindu.
5. Siekiant pašalinti dalijimosi vakcinomis ir skiepijimo jomis kliūtis, taip pat greitai pašalinti kliūtis, trukdančias vakcinų platinimui visame pasaulyje, Europos Vadovų Taryba ragina Komisiją dar padidinti paramą valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms, toliau bendradarbiauti su gamintojais ir sustiprinti veiksmų koordinavimą su Pasaulio sveikatos organizacija, priemone COVAX ir kitais partneriais. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos atidžiai, užtikrinant visišką skaidrumą, stebėti, kaip įgyvendinami įsipareigojimai dėl vakcinų, ir prireikus vėl svarstys šį klausimą.
6. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 2021 m. gruodžio 1 d. Pasaulio sveikatos asamblėjoje pasiektą susitarimą pradėti visuotinį procesą siekiant parengti konvenciją, susitarimą ar kitą tarptautinį dokumentą dėl pandemijų prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas ir dėl tokio dokumento derėtis, kad jį būtų galima priimti pagal Pasaulio sveikatos organizacijos konstitucijos 19 straipsnį ar kitas jos nuostatas, kurias tarpyvyriausybinius derybų organas gali laikyti tinkamomis.

II. KRIZIŲ VALDYMAS IR ATSPARUMAS

7. Europos Vadovų Taryba įvertino darbą, kuriuo siekiama stiprinti mūsų kolektyvinę parengtį, reagavimo pajėgumus ir atsparumą būsimoms krizėms – tai vienas iš svarbiausių Sąjungos kompleksinių politinių prioritetų.

8. Ji palankiai vertina 2021 m. lapkričio 23 d. Tarybos išvadas ir ragina:
 - stiprinti ES reagavimą į krizes ir pasirengimą joms laikantis visus pavojus apimančio požiūrio;
 - didinti ir stebėti atsparumą, taip pat spręsti problemas srityse, kuriose susiduriame su rizika.
9. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos tęsti darbą ir reguliariai apžvelgti pažangą.

III. SAUGUMAS IR GYNYBA

10. ES yra įsipareigojusi siekti visuotinės taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos, kurios pagrindas – Jungtinės Tautos, ir stiprinti bendradarbiavimą su partneriais visame pasaulyje siekiant kartu įveikti bendras grėsmes ir iššūkius.
11. Susiduriant su didėjančiu nestabilumu pasaulyje, didėjančia strategine konkurencija ir sudėtingomis grėsmėmis saugumui, ES prisiims daugiau atsakomybės už savo pačios saugumą ir gynybos srityje, laikysis strateginės veiksmų krypties ir didins savo gebėjimą veikti savarankiškai. ES propaguos savo interesus ir vertybes, didins savo atsparumą ir pasirengimą veiksmingai reaguoti į grėsmes saugumui bei su tuo susijusius iššūkius ir toliau sieks taikos ir saugumo pasaulyje.
12. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos paspartinti darbą, susijusį su plataus užmojo ir įgyvendinamu Strateginiu kelrodžiu, remiantis 2021 m. lapkričio mėn. vyriausiojo įgaliotinio pateiktu pirmuoju projektu, kuriame išdėstyta bendra kito dešimtmečio strateginė vizija ir geriausiai pasinaudota visu ES priemonių rinkiniu, įskaitant civilinę ir karinę politiką, priemones ir mechanizmus. Šioje sistemoje Europos Vadovų Taryba tikisi, kad bus pristatytos technologijų veiksmų gairės, kurias parengti buvo paprašyta 2021 m. vasario mėn., ir prašo Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio pateikti papildomų būtinų pasiūlymų, be kita ko, dėl kosmoso saugumo, kibernetinės srities ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis.

13. ES yra įsipareigojusi glaudžiai bendradarbiauti su NATO, visapusiškai laikydamosi Sutartyse nustatytų principų, taip pat principų, dėl kurių susitarė Europos Vadovų Taryba, įskaitant įtraukimo, abipusiškumo ir ES sprendimų priėmimo autonomiškumo principus. Transatlantiniai santykiai bei ES ir NATO bendradarbiavimas yra itin svarbūs mūsų bendram saugumui. Saugumo ir gynybos srityje stipresnė ir pajėgesnė ES teigiamai prisidės prie pasaulinio ir transatlantinio saugumo ir papildys NATO, kuri jos narėmis esančioms valstybėms tebėra kolektyvinės gynybos pagrindas, veiklą. Europos Vadovų Taryba remia ES ir NATO strateginės partnerystės stiprinimą ir laukia trečiojo bendro pareiškimo dėl ES ir NATO bendradarbiavimo. Jis turėtų būti parengtas įtraukiai, jame turėtų būti atsižvelgta į naujas grėsmes ir iššūkius ir jis, kaip tvirtesnio bendradarbiavimo sritis, turėtų apimti atsparumą, kibernetines ir hibridines grėsmes, klimato kaitą ir saugumą, kosmosą ir besiformuojančias bei perversmines technologijas.
14. Europos Vadovų Taryba vėl svarstys saugumo ir gynybos klausimus 2022 m. kovo mėn. susitikime, kuriame jos bus paprašyta pritarti Strateginiam kelrodžiui.

IV. MIGRACIJOS IŠORĖS ASPEKTAI

15. Europos Vadovų Taryba įvertino, kaip įgyvendinamos jos 2021 m. birželio 24–25 d. ir 2021 m. spalio 21–22 d. išvados. Ji primena, kad svarbu spręsti klausimus, susijusius su visais migracijos maršrutais, laikantis visą maršrutą apimančio ir visapusiško požiūrio.
16. Europos Vadovų Taryba ragina Komisiją ir vyriausiąjį įgaliotinį kartu su valstybėmis narėmis užtikrinti, kad pastarojo meto veiksmų planai, skirti kilmės ir tranzito šalims, pradėtų veikti ir būtų įgyvendinami toliau nebedelsiant, bendradarbiaujant su šalimis partnerėmis. Šiuo atžvilgiu ji primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad nedelsiant būtų aiškiai nustatytas ir sutelktas pakankamas finansavimas su migracija susijusiems veiksams visuose maršrutuose, vadovaujantis padidintu ES užmoju.

17. Europos Vadovų Taryba pripažįsta vieningesnės ES gražinimo politikos svarbą ir ragina Komisiją ir vyriausiąjį įgaliotinį kartu su valstybėmis narėmis skubiai imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas veiksmingas gražinimas iš ES į kilmės šalis, kaip svertais naudojantis visų atitinkamų sričių ES politika, dokumentais ir priemonėmis, be kita ko, vystymosi, prekybos ir vizų srityse, siekiant užtikrinti visapusišką esamų readmisijos susitarimų ir tvarkos įgyvendinimą, taip pat sudaryti naujus susitarimus ir nustatyti naują tvarką, ir pranešti apie tai Tarybai.
18. Europos Vadovų Taryba pakartoja smerkianti trečiųjų valstybių mėginimus naudoti migrantais kaip priemone siekiant politinių tikslų. Ji pabrėžia, kad reikia plėtoti priemones siekiant spręsti migracijos naudojimo kaip priemonės klausimą. Ji ragina sparčiai dirbti prie pasiūlymo dėl priemonių, taikomų vežėjams, padedantiems prekiauti žmonėmis ar neteisėtai gabenti migrantus arba užsiimantiems tokia veikla, susijusia su neteisėtu atvykimu į Europos Sąjungos teritoriją.
19. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos ir Komisijos apsvarstyti būdus, kaip stiprinti bendradarbiavimo tvarką siekiant padėti valstybėms narėms, kurios susiduria su konkrečiais iššūkiais prie ES išorės sienų, be kita ko, kiek tai susiję su sienos apsaugos pareigūnais, taip pat su stebėjimu iš oro.
20. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos, vadovaujant Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei, atidžiai stebėti, ar greitai ir veiksmingai įgyvendinama ES išorės migracijos politika, ir prireikus suteikti papildomą postūmį. Europos Vadovų Taryba vėl svarstys šį klausimą.

V. IŠORĖS SANTYKIAI

Baltarusija

21. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia tai, kad Baltarusijos režimas naudojasi migrantais bei pabėgėliais kaip priemone, ir to sukeltą humanitarinę krizę. ES toliau kovos su Baltarusijos pradėtu hibridiniu išpuoliu imdamasi ryžtingo atsako, atsižvelgdama į visus krizės aspektus, laikydama ES teisės ir tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant pagrindines teises. Europos Vadovų Taryba visų pirma pabrėžia, kad yra svarbu:
- veiksmingai apsaugoti ES išorės sienas, be kita ko, stiprinant ES teisinę sistemą. Šiuo atžvilgiu ji ragina Tarybą išnagrinėti Komisijos pasiūlymą dėl laikinųjų priemonių susidarius nepaprastajai padėčiai;
 - kovoti su neteisėtu žmonių gabenimu ir prekyba žmonėmis;
 - skubiai įgyvendinti ribojamąsias priemones po to, kai buvo patvirtintas penktasis įtraukimo į sąrašą priemonių rinkinys, ir būti pasirengusiems prireikus patvirtinti papildomas priemones;
 - užtikrinti galimybę tarptautinėms organizacijoms nekliudomai patekti į Baltarusiją ir padidinti humanitarinę pagalbą;
 - remti migrantų grįžimą iš Baltarusijos.
22. Europos Vadovų Taryba pakartoja raginanti nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus politinius kalinius ir nutraukti represijas prieš pilietinę visuomenę ir nepriklausomą žiniasklaidą. Ji pakartoja, kad Baltarusijos žmonės turi demokratinę teisę rinkti prezidentą surengiant naujus, laisvus ir sąžiningus rinkimus.

Ukraina

23. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad Rusija turi skubiai sumažinti įtampą, susidariusią dėl karinių pajėgų telkimo prie jos sienos su Ukraina ir agresyvios retorikos. Europos Vadovų Taryba pakartoja visapusiškai remianti Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą. Bet kokia tolesnė karinė agresija prieš Ukrainą, kaip atsaką, sukels didžiulių padarinių ir to kaina bus didelė, įskaitant su partneriais koordinuojamas ribojamąsias priemones.
24. Europos Vadovų Taryba ragina dėti diplomatines pastangas ir remia Normandijos formatą siekiant užtikrinti visišką Minsko susitarimų įgyvendinimą.

Pietinės kaimyninės šalys

25. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi atnaujinti ir stiprinti ES partnerystę su pietinėmis kaimyninėmis šalimis, kad tvirčiau bendradarbiaujant būtų įveikiami bendri iššūkiai ir išnaudojamos bendros galimybės. Tuo tikslu ji prašo Tarybos ir Komisijos paspartinti darbą, susijusį su nauja Viduržemio jūros regiono darbotvarke.

Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimas

26. Europos Vadovų Taryba aptarė pasirengimą 2022 m. vasario 17–18 d. įvyksiančiam Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimui ir galimas temas bei siektinus rezultatus. Siekiama sukurti plataus užmojo į ateitį orientuotą aljansą su Afrika, kad remiantis pertvarką skatinančiu investicijų paketu būtų galima sukurti klestėjimo ir stabilumo erdvę.

Etiopija

27. Europos Vadovų Taryba toliau atidžiai stebi padėtį Etiopijoje ir visiškai remia Afrikos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio O. Obasanjo tarpininkavimo pastangas. ES ragina besąlygiškai nutraukti ugnį ir primygtinai ragina visas šalis pradėti įtraukų ir skaidrų nacionalinį dialogą. Ir toliau pagrindiniai prioritetai yra civilių gyventojų apsaugos užtikrinimas ir nekliudomas humanitarinės pagalbos teikimas.
-